

NOT: Hırsızlık suçundan verilen mahkumiyet kararının para cezasına çevrilmesi halinde bile memuriyete engel olacağı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02- 15090188

06/03/2026

Konu: Görüş (Hırsızlık Suçundan Verilen Mahkumiyet Kararının Para Cezasına Çevrilmesi Halinde Bile Memuriyete Engel Olacağı)

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

Belediyenizde eğitimci unvanıyla 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel hakkında yapılan arşiv araştırmasında kişi ile ilgili hırsızlık suçundan kesinleşen 10 aylık cezanın olduğu ve kesinleşen bu 10 aylık cezanın adli para cezasına çevrildiği anlaşıldığından bahisle yapılacak işleme ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde, "... Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, plânlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir. ...

Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılmaz ve ücret mahiyetinde aynı ya da nakdi menfaat temin edilmez. Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır. ..." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 6.6.1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 12 nci maddesinde, "Sözleşmeli olarak çalıştırılacakların, ilgili kurumun saptayacağı özel koşulların yanı sıra, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen koşulları taşımaları gereklidir. ..." hükmü bulunmaktadır.

Burada atıf yapılan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48/A-5 maddesinde ise "Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak." hükmü yer almaktadır.

Yine, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 52/1 fıkrasına göre, 5 ilâ 730 gün arasındaki kısa süreli ve süreli hapis cezaları adli para cezasına çevrilebilmektedir. Mezkur Kanunun 49. maddesinde ise, Kanunda aksi belirtilmeyen hallerde, bir aydan 20 yıla kadar olan hapis cezalarının süreli, bir yıl veya daha az süreli hapis cezalarının ise kısa süreli hapis cezası olduğu belirtilmiştir.

657 sayılı Kanunun 48/A-5'te sayılan suçlar bakımından "mahkum olmamak" kavramı kullanıldığından, bu suçlar bakımından verilen cezaların adli para cezası ya da tedbire çevrilmiş olması memur olma ehliyetini muhafazaya yetmeyecektir. Bir başka ifadeyle, sayılan suçlar bakımından verilmiş olan cezaların adli para cezası ya da tedbire çevrilmiş olması memur olmak bakımından önem arz etmemekte ve memur olabilme ehliyetini kaybettirmektedir.

Nitekim mülga Devlet Personel Başkanlığının 25/04/2017 tarihli ve 2460 sayılı görüş yazısında, "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48/A-5 inci maddesinde sayılan nitelikteki suçlar ve süreli hapis cezaları ile ilgili olarak, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda farklı düzenlemelere yer verilmiş olup, 5237 sayılı Kanunda yer alan genel düzenlemenin aksine, Devlet Memurları Kanununun 48/A-5 inci maddesi ile getirilen özel düzenleme ile anılan bentte belirlenen süreli hapis cezası veya nevi sayılan suçlardan mahkûmiyet halinde, cezanın infaz süresi veya ek süre tamamlanarak hak ve yetki yoksunluğu kalksa bile, mahkûmiyet kararı kalkmadığı için devlet memurluğuna atanma ve memuriyeti sürdürme hak ve yetkisi süresiz olarak ortadan kaldırılmıştır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde,

İlgilinin; hakkında verilen hapis cezası adli para cezasına çevrilmiş, memnu hakların iadesi kararı alınmış ve adli sicil kaydı silinmiş olsa dahi, işlemiş olduğu suçun 657 sayılı Kanunun 48/A-5 inci maddesinde sayılan nitelikli suçlar arasında yer alması halinde atamasının yapılamayacağı,

İşlemiş olduğu suçun, 657 sayılı Kanunun 48/A-5 inci maddesinde sayılan nitelikli suçlar arasında yer almaması, ancak, adli para cezasına çevrilen hapis cezasının bir yıl olması halinde, hakkında memnu hakların iadesi (yasaklanmış hakların geri verilmesi) kararı alınması kaydıyla atamasının yapılabileceği,

İşlemiş olduğu suçun, 657 sayılı Kanunun 48/A-5 inci maddesinde sayılan nitelikli suçlar arasında yer almaması ve adli para cezasına çevrilen hapis cezasının bir yıldan az olması halinde atamasının yapılabileceği, mütalaa edilmektedir." denilmiştir.

Bu itibarla, Belediyenizde eğitimci unvanıyla 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personelin hırsızlık suçundan kesinleşen 10 aylık cezanın olduğu ve kesinleşen bu 10 aylık cezanın adli para cezasına çevrildiği dikkate alındığında, sözleşmeli personel olma şartını kaybettiği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü